

VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

JAARPROGRAMMA

2022 -2023

**Afdeling van Vrijzinnigen Nederland
Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg
Telefoon: 070 386 34 13**

INHOUDSOPGAVE

	pag.
Voorwoord	3
Achtergrond en informatie	4
Samenwerkingen	5
AGENDA	6 - 8
PROGRAMMA IN VOORBURG	
Kerkdiensten	
	9
Hoeksteenlezingen	
Judas, zwart schaap in een ander licht	9
Anders kijken, anders denken; Kunst als basis van filosofische bezinning	10
Leven dat leven wil, over mensen en dieren	11
Muzikaal mediteren; muziek, de gemeenschappelijke taal van de mensheid	12
Een theologie voor de serieuze zoeker	13
De magie van Ida Gerhardt	14
Georg Friedrich Händel	15
Concerten	
Lezing/concert over de Passacaglia	16
Try-out door vocaal ensemble Ludens o.l.v. Raoul Boesten	17
Blazersensemble Voor de Wind	18
Concert over de Perzische dichter Hafez	19
Lees- en gesprekskringen	
Leeskring Seneca in de praktijk	20
Middagkring Wat doe ik hier in Godsnaam	21
Gesprekskring Belle van Zuylen	21
De klassieke leeskring (vh Griekse en Latijnse leeskringen)	22
En verder ...	
Adventbijeenkomst	23
Nieuwjaarsbijeenkomst	23
Filmmiddag The Gods must be crazy, met maaltijd	23
Excursie naar het depot van Museum Boijmans-Van Beuningen in Rotterdam	24
Theemiddag	24
De bezoekgroep	24
Het Hoeksteenkoor	25
PROGRAMMA IN SASSENHEIM	
Oecumenische Parkdienst in Park Rusthoff, Sassenheim	25
Lezing Het verborgen leven van bomen	26
Bijeenkomst Poëzie voor onderweg	26
Colofon	27

VOORWOORD

Met genoegen bieden wij u hierbij het **Jaarprogramma 2022 - 2023** van **Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen** aan.

Naast de **kerkdiensten** zijn er in ons gebouw in Voorburg zeven **Hoeksteenlezingen**, aanvang 10.30 uur. De onderwerpen van deze lezingen zijn heel divers en liggen op religieus terrein of op het raakvlak van religie en cultuur.

Ook zijn er **concerten** op zondag gepland.

Er is steeds gelegenheid om bij een kopje koffie of thee met elkaar van gedachten te wisselen.

Door de week worden er verscheidene **bijeenkomsten en kringen** gehouden o.l.v. drs. Bezemer.

De **Griekse en Latijnse leeskringen** o.l.v. Ton Spruijt worden weer voortgezet, nu onder de naam **Klassieke leeskring**.

Wij hopen dat het komende jaar beperkingen door corona ons bespaard zullen blijven.

Actuele informatie over de activiteiten van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen vindt u in ons maandblad *Stemmen* of op onze website www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl en voor wat de Hoeksteenlezingen betreft ook op de website www.cultuurpuntleidschendam-voorborg.nl.

Verder verwijzen we u naar publicaties in de plaatselijke pers.

Wij zien weer uit naar een inspirerend seizoen.

Met vriendelijke groet,

het bestuur en de leden van de programmacommissie: Katrijne Bezemer, Gerty Hornman, Marijke van Proosdij en Wim Toes.

Afbeelding voorplaat: de Vliegermolen aan het Essepad in Voorburg, foto Simon van Proosdij.
Eindredactie jaarprogramma: Ton Spruijt.

ACHTERGROND EN INFORMATIE

Geschiedenis

De Vereniging van Vrijzinnig Godsdienstigen te Voorburg(VVG), in de wandeling Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen genoemd, is opgericht in 1906 en kwam voort uit de wens om op meer vrijzinnige wijze om te gaan met geloofsvraagstukken en religie dan in de kerken toentertijd gebruikelijk was. In 1944 heeft deze zich als ‘afdeling Voorburg’ aangesloten bij de vrijzinnige Nederlandse Protestantenv Bond, nu Vrijzinnigen Nederland genaamd. Dit is een landelijke overkoepelende vereniging bestaande uit merendeels kleine zelfstandige afdelingen die in verenigingsvorm georganiseerd zijn; info over Vrijzinnigen Nederland: www.vrijzinnigen.nl.

Het werkgebied van de in 1920 opgerichte afdeling Sassenheim/Lisse e.o. van Vrijzinnigen Nederland is organisatorisch onder De Hoeksteen komen te vallen, waarmee deze een regionale functie heeft.

Open en ondogmatisch

In de loop der jaren hebben mensen van verschillende religieuze achtergrond de weg naar De Hoeksteen gevonden. Ook is de laatste jaren de belangstelling van mensen zonder kerkelijke achtergrond toegenomen.

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen wil op een open wijze omgaan met religie en levensvragen. Het vindt de individuele vrijheid en verantwoordelijkheid, ook op religieus gebied, voor een ieder van grote betekenis. Het wil aan iedereen ruimte bieden om tot een eigen levensvisie/Godsbeeld te komen en kent dan ook geen geloofsbelijdenis.

Vrijzinnig Christendom en meer

Tijdens de zondagse kerkdiensten wordt veel aandacht geschonken aan het christendom – het Vrijzinnig Centrum stamt uit een vrijzinnig - christelijke traditie – en aan leven en leer van Jezus van Nazareth.

Maar er is tevens ruimte voor het religieus-humanisme en andere denkwijzen.

Veel leden vinden hun inspiratie ook in de natuur en/of kunst- en cultuuruitingen zoals poëzie, schilderkunst en muziek.

In gesprek

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen wil een plaats bieden waar gemeenschappelijk tijd en aandacht aan het Hogere, God of de Bron van ons bestaan wordt gegeven. Tevens is het een plaats waar mensen op respectvolle wijze met elkaar omgaan en met elkaar zowel vreugdevolle als droevige tijden kunnen delen.

Daarnaast kunnen mensen met elkaar in gesprek komen over levensvragen en religie, opdat een ieder zijn mening kan vormen en deze, als men dat wil, kan delen met anderen. Daarbij hoort ook het kennis nemen van andere visies dan de eigen.

Naast kerkdiensten, lezingen, concerten op zondag en kringen, waar iedereen welkom is, biedt het Vrijzinnig Centrum:

- pastorale zorg en aandacht aan zijn leden via de voorganger en de contactgroep
- begeleiding van rouw-, trouw- en doopdiensten.

Lidmaatschap

Om van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen lid of vriend te worden, kunt u zich wenden tot de secretaris, de heer W.H. Kraan, secretariswhkraan@gmail.com.

Leden en vrienden ontvangen het maandblad *Stemmen* en hebben korting bij deelname aan leeskringen en lezingen. De leden kunnen ook deelnemen en meespreken op de ledenvergaderingen.

Het is mogelijk uw jaarlijkse bijdrage geheel fiscaal aftrekbaar te maken door deze vast te leggen voor een periode van minimaal vijf jaar. Onze penningmeester kan u het benodigde formulier hiervoor verstrekken: mw. G. Vallenduuk-Visser, penningmeesterhoeksteen@gmail.com.

De minimale bijdrage per jaar is: lid € 115,00; leden - echtpaar € 170,00 en vriend € 85,00.

Naast deze bijdragen zijn donaties en legaten zeer welkom voor de instandhouding van onze vereniging.

Maandblad Stemmem

Als u op de hoogte wilt blijven van onze activiteiten kunt u zich opgeven bij de secretaris voor een abonnement op ons blad *Stemmen* op papier (kosten € 20,00 per jaar), of voor gratis digitale informatie.

Verhuur kerkgebouw

Het is mogelijk het kerkgebouw of delen daarvan per dagdeel te huren voor activiteiten passend bij onze doelstellingen.

Voor informatie verwijzen we u naar mw. G. Vallenduuk-Visser, penningmeesterhoeksteen@gmail.com, tel. 0252 213 998.

SAMENWERKINGEN

Remonstranten Den Haag

Met de plaatselijke Wijkcommissie van de Remonstranten Den Haag plannen we elk jaar een gezamenlijke adventbijeenkomst.

Ook organiseren de remonstrantse predikanten ds. Antje van der Hoek en ds. Reinhold Philipp een aantal bijeenkomsten in de Hoeksteen, waarvoor ook onze leden en vrienden uitgenodigd worden. De data worden steeds gepubliceerd in *Stemmen*.

Vrijzinnige kerken

Het **Vrijzinnig Beraad** bestaat uit afgevaardigden van VVP Den Haag, Doopsgezinden Den Haag, Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen, Remonstranten Den Haag, Remonstranten Delft, NPB Wassenaar, het Apostolisch Genootschap Den Haag, Haagse Dominicus, Quakers, Stadsklooster Delft en Ecclesia Den Haag.

Het Beraad komt regelmatig bijeen voor overleg over gemeenschappelijke activiteiten.

In de zomermaanden worden verscheidene **vrijzinnige zomerontmoetingen** georganiseerd door de vrijzinnige kerken in de regio Den Haag.

De data en het programma worden aangekondigd in *Stemmen* en via onze website.

Regio Rijnmond

De Hoeksteen is onderdeel van de **Regio Rijnmond** van Vrijzinnigen Nederland, verder bestaande uit de afdelingen Brielle, Hardinxveld/Giessendam, Oud-Beijerland, Rotterdam/Schiedam, Woubrugge, Tholen en Wassenaar.

Vocale en instrumentale muziek

Op het muzikale vlak geniet De Hoeksteen bij de organisatie van concerten ondersteuning van de muziekcommissie, bestaande uit Julia Bronkhorst, Frits Muusse, Simon van Proosdij, Ton Spruijt en Wim Toes.

AGENDA

Alle activiteiten vinden plaats in ons gebouw, Rozenboomlaan 119 te Voorburg, tenzij anders vermeld.

Mochten geplande bijeenkomsten onverhoopt niet kunnen doorgaan dan wordt u daarvan op de hoogte gesteld middels een email of een brief.

De bijeenkomsten en lezingen zijn toegankelijk voor iedereen. Voor de lezingen en concerten wordt entree geheven zoals in de toelichtingen vermeld. Deze vindt u na de agenda.

Voor andere bijeenkomsten wordt aan deelnemers die geen lid of vriend van het Vrijzinnig Centrum zijn een bijdrage gevraagd.

SEPTEMBER 2022

Zo 4	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer - opening van het nieuwe seizoen, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse
Zo 18	10.00 u	Parkdienst in Park Rusthoff, Sassenheim
Zo 25	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse, aansluitend lunch

OKTOBER 2022

Zo 2	10.30 u	Hoeksteenlezing Judas, zwart schaap in een ander licht, spreker Pieter Oussoren
Do 6	20.00 u	Leeskring Seneca in de praktijk, o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 9	15.00 u	Lezing/concert De Passacaglia, door Warner Fokkens
Di 18	14.30 u	Middagkring Wat doe ik hier in Godsnaam? o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 23	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse
Do 27	20.00 u	Lezing Het verborgen leven van bomen, sprekers Katrijne Bezemer en Wim Toes, Sassenheim

NOVEMBER 2022

Do 3	20.00 u	Leeskring Seneca in de praktijk, o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 6	10.30 u	Hoeksteenlezing Anders kijken, anders denken, kunst als basis van filosofische bezinning, spreker Saskia van der Werff
Zo 13	15.00 u	Try-out concert vocaal ensemble Ludens o.l.v. Raoul Boesten
Di 15	14.30 u	Middagkring Wat doe ik hier in Godsnaam? o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Do 17	14.30 u	Najaars - ledenvergadering
Zo 20	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, herdenking van de overledenen; m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

DECEMBER 2022

Do 1	20.00 u	Leeskring Seneca in de praktijk, o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 11	14.30 u	Gezamenlijke Adventbijeenkomst
Di 13	14.30 u	Leeskring Wat doe ik hier in Godsnaam? o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 25	10.30 u	Kerstviering, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

JANUARI 2023

Do 5	20.00 u	Leeskring Seneca in de praktijk, o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 8	10.30 u	Nieuwjaarsbijeenkomst m.m.v. Wim Toes, Wicher Kraan en het ensemble Homus: Frits Muusse, Anke Muusse, Sophie ten Horn, Martin Holling en Edwin Vermeij.
Di 17	14.30 u	Middagkring Wat doe ik hier in Godsnaam? o.l.v. drs. Katrijne Bezemer
Zo 22	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

FEBRUARI 2023

Zo 5	10.30 u	Hoeksteenlezing Leven dat leven wil, over mensen en dieren, spreker ds. Johan Goud
Zo 19	15.00 u	Blazersensemble Voor de Wind
Di 21	15.00 u	Filmmiddag The Gods must be crazy, met maaltijd
Zo 26	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

MAART 2023

Zo 5	10.30 u	Hoeksteenlezing Muzikaal mediteren, spreker Marien van den Boom
Wo 8	20.00 u	Poëziemiddag met gedichten en muziek, Katrijne Bezemer, in Sassenheim
Zo 19	15.00 u	Concert over de dichter Hafez door diverse artiesten
Do 23	14.30 u	Voorjaars - ledenvergadering
Zo 26	10.30 u	Kerkdienst, ds. Menno Hofman, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse
Di 28	20.00 u	Gesprekskring Belle van Zuylen, o.l.v. Katrijne Bezemer

APRIL 2023

Zo 2	10.30 u	Hoeksteenlezing Een theologie voor de serieuze zoeker, spreker Hans Le Grand
Vr 7	19.30 u	Goede Vrijdag, Avondmaalviering
Zo 9	10.30 u	Paasdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse; aansluitend lunch
Zo 23	10.30 u	Kerkdienst, ds. Nel Verburg
Di 25	20.00 u	Gesprekskring Belle van Zuylen, o.l.v. Katrijne Bezemer

MEI 2023

Zo 7	10.30 u	Hoeksteenlezing De magie van Ida Gerhardt, spreker Ine Zantingh
Do 11		Excursie naar het depot van Boijmans van Beuningen, Rotterdam, met lunch
Di 23	20.00 u	Gesprekskring Belle van Zuylen, o.l.v. Katrijne Bezemer
Zo 28	10.30 u	Pinksterdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

JUNI 2023

Zo 4	10.30 u	Hoeksteenlezing Georg Friedrich Händel, spreker Wim Toes
Zo 18	10.30 u	Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits Muusse

JULI 2023

--	--	--

AUGUSTUS 2023

Do 17	14.30 u	Theemiddag
-------	---------	------------

PROGRAMMA IN VOORBURG

KERKDIENTEN

Bijna elke vierde zondag van de maand is er een kerkdienst. De diensten kunnen worden gestreamd, zodat ze thuis zijn te bekijken. Het Hoeksteenkoor verleent op regelmatige basis medewerking.

HOEKSTEENLEZINGEN

JUDAS, ZWART SCHAAP IN EEN ANDER LICHT

Spreker Pieter Oussoren

Zondag 2 oktober, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Over Jezus' leerling Judas en het evangelie dat naar hem heet.

Vijftig jaar geleden kwam in Egypte de *Codex Maghagha* voor de dag, een Koptisch boek met o.a. het 'Evangelie van Judas' erin. Zo'n twintig/vijfentwintig jaar later bracht de *National Geographic Society* een Engelse vertaling uit, met de suggestie dat 'de gevestigde kerk' nu niet langer de waarheid over Judas kon onderdrukken: Judas was niet Jezus' verrader, maar Jezus' favoriet!

Daarbij werd voor het gemak maar even vergeten dat hier een handschrift uit de vierde/vijfde eeuw na Christus aan het woord is, dat waarschijnlijk een gnostische bewerking en vertaling is van een Griekse tekst uit ca. 180 na Christus, nog altijd 100 jaar jonger dan de vier bekende evangeliën, en zeker niet door Jezus' roemruchte leerling zelf geschreven.

Toch heeft het *Evangelie van Judas* geholpen om eens met andere ogen naar de welbekende Judas te kijken. Heeft hij Jezus *verraden* of heeft hij, neutraler, hem *prijgegeven* ('het met hem opgegeven'), of heeft hij, positief, hem *overgegeven*, hem als een geschenk van God aan de wereld *doorgegeven*? Je kunt de canonieke vier evangeliën ook zó lezen, en in de liturgie van de Vroege Kerk zijn er ook sporen van een *goede* daad door Judas.

Op zondag 2 oktober wil Pieter de aanwezigen laten delen in zijn kennismaking met het *Evangelie van Judas* en uit de 'gewone' vier evangeliën ook een positievere 'theologie van Judas' presenteren. Hij verklapt maar vast dat we naar zijn mening de woorden 'verraden' en 'verrader' nooit meer moeten gebruiken voor Judas. Langs een wonderlijke weg heeft hij geholpen Jezus door te *geven* aan de wereld.

Pieter Oussoren studeerde theologie en kerkelijke opleiding aan de Universiteit van Utrecht.

Hij was werkzaam als predikant en hulppredikant in verschillende plaatsen in de nu bekende PKN en in de Lutherse Gemeenten. Sinds 2012 is hij predikant van de Lutherse Gemeente Apeldoorn.

Hij heeft veel publicaties op zijn naam, o.a. de *Naardense Bijbel. De volledige tekst van de Hebreeuwse Bijbel en het Nieuwe Testament* (Skandalon, 2004, tiende, geheel herziene, druk 2014) en samen met Renate Dekker *Buiten de Vesting. Een woord-voor-woord vertaling van alle deuterocanonieke en vele apocriefe boeken* (Skandalon, 2008).

Pieter Oussoren

ANDERS KIJKEN, ANDERS DENKEN

Kunst als basis van filosofische bezinning

Spreker Saskia van der Werff

Zondag 6 november, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Ga je anders denken door naar kunst te kijken? Dat lijkt een vreemde vraag, want kunst is toch vooral bedoeld om van te genieten? Toch spreekt kunst vaak tot ons op een manier waar woorden ontoereikend zijn. Een kunstwerk is meer dan alleen maar mooi of lelijk. Kunstwerken kunnen een inspirerende aanzet tot anders denken zijn. Waarom zie ik iets wat jij niet ziet? Welke vragen roept dit kunstwerk op? Verandert er iets in mijn denken als ik anders ga kijken?

Na een korte introductie over het filosoferen met kunst, laat filosoof Saskia van der Werff u naar een paar (on)bekende kunstwerken kijken. Daarna neemt zij u mee in het denken van filosofen Leopold Senghor (Senegal) en Nkiru Nzewu (Nigeria). Vervolgens gaat u naar Afrikaanse kunstwerken kijken. Gaat u de kijkuitdaging aan en komt u ontdekken of u anders gaat denken?

Saskia van der Werff is filosoof. In haar praktijk begeleidt ze het filosoferen met creatieve werkvormen, spel en kunst. Haar onderzoek belicht filosofische vaardigheden vanuit een intercultureel perspectief. Zo werkt ze al tientallen jaren met de Chinese filosofie uit de *I Tjing*. Daarnaast vertaalde en bewerkte ze het Engelstalige boek van de Nigeriaanse filosoof Sophie Oluwole *Socrates en Orunmila; Wat we van Afrikaanse filosofie kunnen leren* (Vantilt 2017) en schreef twee studieboeken over 'Filosofische vaardigheden' (Garant 2018 en 2019). Meer informatie zie saskiavanderwerff.nl

Saskia van der Werff

LEVEN DAT LEVEN WIL – OVER MENSEN EN DIEREN

Spreker ds. Johan Goud

Zondag 5 februari, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Mensen hebben haast altijd antropocentrisch gedacht en gevoeld. Dat geldt ook voor de filosofische en theologische traditie van onze eigen cultuur. Mensen en dieren zijn lotgenoten. De mens is nauw verwant met alles wat leeft, maar beseft dat nauwelijks. Het komt erop aan onze obsessie met het puur menselijk bestaan en bewustzijn te doorbreken, we moeten ‘omdenken’.

Albert Schweitzer formuleerde het zo: ‘ik ben leven dat leven wil, te midden van leven dat leven wil’. Hij was een vroege voorloper van een sensibiliteit die zich in onze tijd bij veel mensen laat zien. Hoe krijgt die vorm in de kunst en literatuur, en in religie en filosofie? Hoe kunnen we dat oeroude en vanzelfsprekend onszelf centraal stellen, doorbreken? Hoe kunnen we ons openen voor de sensibiliteit van ‘niet-menselijke dieren’?

Johan Goud studeerde theologie en filosofie aan de VU in Amsterdam, Tübingen en Leiden. Hij werkte als hoogleraar aan de Universiteit Utrecht en als remonstrants predikant te Den Haag. Hij publiceerde over uiteenlopende thema’s: joodse godsdienstfilosofie, ethiek, eclectische religiositeit, vrijzinnige theologie, religie en literatuur.

Een recente, door hem geredigeerde publicatie is *Leven dat leven wil: Over dieren en mensen in filosofie, religie en kunst*, Almere: Parthenon, 2020.

MUZIKAAL MEDITEREN;

MUZIEK, DE GEMEENSCHAPPELIJKE TAAL VAN DE MENSHEID

Spreker Marien van den Boom

Zondag 5 maart, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Muziek is een bron van bezieling, over grenzen heen. Cantates van J. S. Bach zijn populair in Japan, ook al is de Duitse taal veel Japanners vreemd. De Mattheüs Passie wordt in het Arabisch gezongen, begeleid op Iraanse en Turkse instrumenten. Tussen hemel en aarde, - muziek kent geen grenzen van taal, cultuur of religie.

Eens speelde Albert Einstein een Bach-sonate in een orkest. De tweede violist vroeg hem plots, luisterend naar de betoverende toon en het bijzonder ritme: "Telt u de maten?", waarop Einstein antwoordde: "Mijn hemel, nee. Het zit in mijn bloed". De muziek van Bach en Mozart was voor Einstein deel van kosmische schoonheid. Al op jonge vijfjarige leeftijd speelde Einstein muziek van Mozart, muziek die hij zag als een reflectie van de schoonheid in de fysica en in het universum.

In 1969 vertolkte Paul Horn op dwarsfluit een scheppingshymne in de grafkamer van de Cheops-piramide (Cairo, circa 2551 en 2472 v. Chr. gebouwd): *Inside the Great Pyramid*, een prachtig fluitspel in een eeuwenoude ruimte. Muziek die veel Westerlingen motiveerde te gaan zoeken naar eeuwigheidswaarde in muzikale uitingsvormen in de Oosterse wereld. Een zoektocht die mensen voor vragen stelde als: Wat was er 'in den beginne', - woord, ritueel, kunst, dans, muziek? Woorden, klanken en beelden? Het is een interessante zoektocht geworden.

Ondanks de verschillen tussen Westerse en Oosterse oren, ontdekt men een verbindende factor in het menselijke zoeken naar zin en betekenis. Kunst en muziek helpen de mens grenzen-overschrijdende wegen in te slaan. Aan de hand van luistervoorbeelden, onder meer uit de islamitische en boeddhistische wereld, proberen we gewaar te worden dat muziek -oostwaarts en westwaarts- liturgie is.

Marien van den Boom studeerde godsdienstwetenschap en theologie aan de Vrije Universiteit. Hij promoveerde op de invloed van het Europese denken binnen de moderne arabisch-islamitische filosofie. Tijdens zijn academische loopbaan doceerde hij in Amsterdam, Brussel en het Verre Oosten met name over symboliek en filosofie in de grote wereldreligies.

Marien van den Boom

EEN THEOLOGIE VOOR DE SERIEUZE ZOEKER

Spreker Hans Le Grand

Zondag 2 april, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Religieuze, of spirituele zoekers zijn mensen die zich laten inspireren door meer dan één religieuze traditie zonder zich aan één exclusief te committeren. In Westerse samenlevingen, zoals de Nederlandse, geldt dit tegenwoordig voor tot wel 25% van de bevolking en kun je dit dus met recht de religiositeit van de huidige tijd noemen. Zo ben je bijvoorbeeld al een spirituele zoeker als je meedoet met een mindfulness groep en geïnteresseerd naar een programma over Kabbalah op de TV zit te kijken. Of als je je in een gesprekskring van je Vrijzinnig Christelijke geloofsgemeenschap verdiept in wat het Hindoeïsme voor je eigen spiritualiteit kan betekenen. Verreweg de meeste religieuze zoekers zijn geen lid van een geloofsgemeenschap en zoeken zelf naar inspiratie in boeken, retraites, films, cursussen, discussies etcetera.

In de Christelijke theologie is "systematische theologie" een belangrijke discipline die probeert te beschrijven wat Christenen geloven, en waarom. De systematische vragen kunnen echter ook gesteld worden voor religieuze zoekers: "Wat geloven religieuze zoekers?" en "Waarom?". Dit vraagt om een doordenking van alle thema's die voor religieuze zoekers belangrijk zijn zoals: ethiek, de mens, de wereld, uiteindelijke werkelijkheid (b.v. God), inspiratiebronnen (b.v. Boeddha), waarheid, spirituele groei, authenticiteit en religieuze diversiteit. Veel van deze thema's zoals uiteindelijke werkelijkheid en inspiratiebronnen worden door religieuze zoekers expliciet, en om goede redenen, opengehouden. Voor andere thema's, zoals waarheid, ethiek, spirituele groei en diversiteit, blijkt dat de positie van religieuze zoekers goed te omschrijven is in de vorm van kleine geloofsstappen, die een religieuze zoeker impliciet maakt door religieus te zoeken. Door deze geloofsstappen expliciet te maken wordt religieus zoeken bespreekbaar en verdedigbaar, en worden ook de verschillen duidelijk tussen religieuze zoekers en mensen die zich wel expliciet aan één religieuze traditie committeren.

In zijn proefschrift is hij, voor zover hij weet, de eerste die op deze manier een theologie van de religieuze zoeker construeert. Hij vertelt er graag meer over in zijn lezing.

Hans Le Grand is gepromoveerd in de natuurkunde en heeft achttien jaar gewerkt in de financiële economie, o.a. voor The Boston Consulting Group en De Nederlandsche Bank. Begin 2023 hoopt hij voor de tweede keer te promoveren en wel op een proefschrift getiteld "*seeking in faith of mystery*", waarin hij een theologie voor de religieuze zoeker construeert op basis van de theologische methode van Gordon Kaufman. Hans is erkend als predikant door de Engelse Unitarische kerk.

Hans Le Grand

DE MAGIE VAN IDA GERHARDT

Spreker Ine Zantingh

Zondag 7 mei, 10.30 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

De twintigste eeuw heeft heel wat literaire stormen gekend, waarvan die van de Vijftigers misschien wel de hevigste was. Veel dichters en hun werk gingen hierin kopje-onder, maar Ida Gerhardt niet: haar naam is nog altijd bekend, haar poëzie blijft springlevend. Het tragische is dat zijzelf altijd het gevoel heeft gehad miskend te zijn.

Wie was deze vrouw, hoe was haar leven, wat wilde zij tot uiting brengen in haar gedichten? Hoe dacht zij over poëzie?

In deze lezing horen we over haar leven, haar moeizame verhouding met haar moeder en de invloed daarvan op haar leven en werk, over het water, dat zo'n grote rol speelde in haar leven, over haar fascinatie voor en kennis van de klassieke oudheid (zij was lang docente klassieke talen en vertaalde onder andere de *Georgica* van Vergilius), haar liefde voor taal.

Een aantal van haar gedichten zullen we lezen en bespreken; veel van haar werk is overbekend en het merkwaardige is dat het ons blijft aanspreken ondanks de wat plechtstatige en soms ouderwets aandoende taal. Hoe komt dat, wat is de magie van Ida Gerhardts poëzie? Daarnaast gaan we op zoek en verrassingen zullen ons deel zijn!

Drs. Ine Zantingh studeerde Italiaanse taal- en letterkunde en Algemene Taalwetenschap, ook rondde zij de studie Nederlandse taal- en letterkunde af. Bijna twintig jaar werkte zij als eerstegraadsdocent Nederlands op een middelbare school in Amsterdam. Sinds haar pensionering verzorgt zij lessen Italiaans, o.a. voor de Società Dante Alighieri. Daarnaast geeft zij bijlessen Nederlands en ook geeft zij lezingen over literatuur, met name over poëzie. Website: inetaal.nl

Ine Zantingh

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Spreker Wim Toes, m.m.v. Wicher Kraan e.a.(later te publiceren)

Zondag 4 juni, 10.30 uur

Entree: € 8,00 p.p., leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Vond er op 1 mei 2022 een lezing plaats met live muziek over Robert en Clara Schumann, dit seizoen volgt er een lezing over het leven van de componist Georg Friedrich Händel, eveneens met zang en muziek. Händel zag op 23 februari 1685 in Halle het levenslicht en op 14 april 1759 blies hij in Londen zijn laatste adem uit.

Door toedoen van hertog Johann Adolf kreeg hij een muzikale opleiding en in 1703 vertrok hij naar Hamburg. Maar al vrij snel werd hij uitgenodigd voor een bezoek aan Florence, waar hij begon met het componeren van een aantal werken. Hij zette dat daarna in Rome voort, o.a. voor de markies Ruspoli, voor wie hij vele cantates schreef. In 1710 werd hij hofkapelmeester in Hannover, in die tijd reisde hij ook voor het eerst naar Londen waar hij de opera *Rinaldo* componeerde. In 1712 ging hij voor de tweede keer naar Londen en schreef de bekend geworden *Water Music*, muziek voor een pleziersochtje op de Theems voor koning George I.

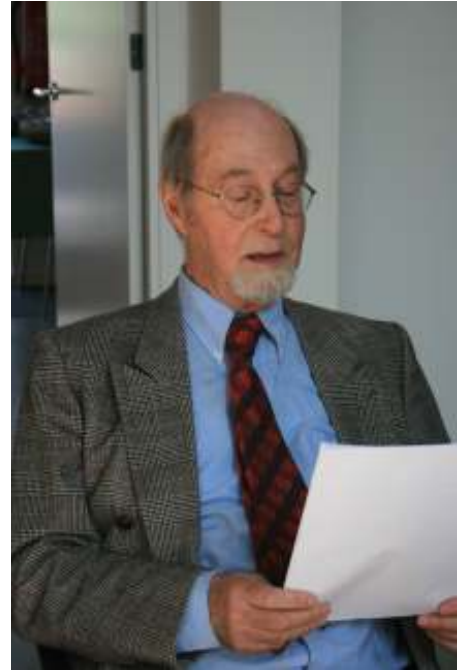
In 1727 verwierf hij het Engelse staatsburgerschap. Hij schreef het oratorium *Esther* dat in latere jaren succesvol was. In 1737 kreeg hij een beroerte, waardoor hij nauwelijks meer kon spelen. Het componeren ging door met de oratoria *Saul* en *Israël in Egypte*, nadat hij al eerder *Deborah* had laten verschijnen.

Zijn bekendste oratorium is de *Messiah* en ter gelegenheid van de Vrede van Aken verscheen het spektakelstuk *Music for the Royal Fireworks*.

Händel was inmiddels ook de eigenaar geworden van een grote schilderijencollectie, met werken van Jan Brueghel de Oude, Canaletto, Jan van Goyen, Rembrandt, Rubens, Van Ruysdael, David Teniers, Titiaan en vele anderen. Op 6 april 1759 woonde hij, volkomen blind, een laatste opvoering bij van de *Messiah*, waarna hij ernstig ziek werd en op 14 april stierf. De bijzetting vond onder grote belangstelling plaats in de Westminster Abbey.

Tot op de dag van vandaag worden werken van hem overal ter wereld opgevoerd.

Wim Toes is een actief lid van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen in het bestuur, in de redactiecommissie van *Stemmen* en in de jaarprogrammacommissie. Hij is ook lid en penningmeester van het Hoeksteenkoor.

Wim Toes

Wicher Kraan

CONCERTEN

Alle concerten beginnen om 15.00 uur

DE PASSACAGLIA

Muzieklezing/concert door Warner Fokkens

Zondag 9 oktober, 15.00 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Warner Fokkens heeft hiervoor de compositievorm de Passacaglia of Ciacone gekozen. De passacaglia is een compositorisch hoogstandje, ontstaan in de Barok en komt voort uit een Spaanse dans met het karakter van een wandeling. Vele beroemde componisten en organisten hebben deze compositievorm als uitgangspunt genomen. Warner illustreert deze vorm graag door het spelen van orgelwerken van verschillende componisten waaronder J.S. Bach, D. Buxtehude, maar ook de bekende Nederlandse componist en organist Jan Zwart. Kortom, een zeer interessante middag met veel muziekvoorbeelden.

Warner Fokkens begon al op zesjarige leeftijd met orgelles en daarna pianoles. Later studeerde hij Hoofdvak Orgel aan het Koninklijk Conservatorium in 's-Gravenhage en aansluitend nog twee jaar bij Leo van Doeselaar. Hij volgde o.a. masterclasses van Gaston Litaize, John Cage en Olivier Messiaen.

Sinds 1987 heeft Warner een bloeiende lespraktijk van orgel en piano. Het improviseren neemt zowel bij de concertpraktijk als in de les een steeds grotere rol in.

Momenteel is hij dirigent van het koor *Sing for Joy* uit Maassluis en van het Haags Politiemannenkoor *Entre Nous* en begeleidt hij diverse koren en ensembles. In 2020 heeft Warner zijn eigen ensemble opgericht, het ensemble *Festa*, met mezzo-sopraan, fluit, hobo, cello en orgel/piano. Ook is hij sinds een paar maanden bezig met opnames van diverse prachtige orgels voor zijn eigen YouTube Kanaal. Op het programma staan de komende tijd verschillende buitenlandse optredens.

Warner Fokkens

Warner Fokkens

TRY-OUT CANTO OSTINATO

Vocaal ensemble Ludens o.l.v. Raoul Boesten

Zondag 13 november, 15.00 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Het twaalf koppige Vocaal ensemble *Ludens* o.l.v. Raoul Boesten voert samen met pianist Victor Lange een bewerking van de Canto Ostinato van Simeon ten Holt uit voor zangers en piano. De bewerking is op vraag van zangeres Julia Bronkhorst speciaal voor deze gelegenheid gemaakt door pianist/componist en arrangeur Jacco Lamfers.

In deze bewerking wordt gezocht naar een synergie tussen de klanken van de stem en de piano. Waar ontmoet de exactheid van de piano de vrije kleurpallet van de stem en hoe kun je vanuit een vorm die ruimte geeft voor improvisatie de essentie van de Canto Ostinato tot klinken brengen?

Raoul Boesten (1973) is de dirigent van Kamerkoor YOIK. Hij zong zelf van jongs af aan in koren. Zijn eerste (studenten)koortje begon hij tijdens zijn studie voor vrijeschoolleerkracht. Na het behalen van zijn diploma gaf hij muzieklessen en koorzang aan de hogere groepen in het basisonderwijs. Daar richtte hij een ouderkoor op en begon een vocaal ensemble 'Het Octet', waarin hij dirigeerde en zong als tenor. Langzaam ontstond de wens om een groter koor te dirigeren. Na een project met zestien zangers werd dat in 2005 Kamerkoor Kwintessens. Dit koor zong voornamelijk uitdagende hedendaagse muziek. Met dit koor werkte Raoul samen met verschillende componisten zoals Arvo Pärt, Pärt Uusberg, Alec Roth en Bernat Vivancos en nam verschillende cd's op. In 2015 richtte Raoul zijn tweede koor in Den Haag op, Kamerkoor Lux. In 2017 startte hij het eerste project voor jonge zangers met het projectkoor YOIK. Tussendoor behaalde Raoul in 2010 zijn diploma 'docent muziek' aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Directielessen ontving hij van Jos Vermunt. Naast zijn werkzaamheden als dirigent werkt Raoul als docent muziek voor de Vrije School Pabo en de Opleiding Docent Muziek bij de Hogeschool Leiden. In februari 2011 richtte hij Kwintessens Producties op, van waaruit hij o.a. workshops verzorgt op festivals, trainingen voor leerkrachten of docententeams en uiteenlopende projecten organiseert voor zangers. Raoul volgt op dit moment een masteropleiding muziekeducatie-Kodály aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag.

Victor Lang is naast pianist kleinkunstenaar en gaat met het ensemble op zoek naar de kruisbestuiving. Een verrassende ontdekkingstocht waar we de vrucht graag van delen tijdens een try out op zondag 13 november in De Hoeksteen (Voorburg) om 15:00 uur

(Er volgen elders concerten op: 18, 19, 20 en 25 november)

Programma:

Kleine Litanei- Arvo Pärt

Vadam et circumibo civitatem- Tomás Luis de Victoria

Canto Ostinato (in een bewerking van Jacco Lamfers)

Daughter of the vine- Diederik van der Laag

Odi et amo- Jóhann Jóhannsson

Raoul Boesten

Ensemble *Voor de Wind*

BLAZERSENSEMBLE VOOR DE WIND

o.l.v. Dominic Sierat

Zondag 19 februari, 15.00 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Blazersensemble *Voor de Wind* is opgericht in 2006 toen een groepje amateurmusici het plan opvatte om de Gran Partita van Mozart uit te voeren. Sindsdien hebben deze 10 blazers, aangevuld met contrabas, diverse blazersstukken gespeeld, waaronder de Serenades van en Dvorák en Strauss, muziek van Jacob, Andriessen en Fauré en bewerkingen van werken van Brahms, Prokofjev, Wagner, Grieg, Debussy en Piazzolla. *Voor de Wind* verzorgt 19 februari voor de derde keer een concert in de Hoeksteen. Voor dit concert heeft *Voor de Wind* een nieuw programma ingestudeerd.

Dominic Sierat studeerde (bas-)trombone bij o.a. Brandt Attema aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Als freelance trombonist werkt hij bij diverse professionele orkesten en ensembles in Nederland en België. Dominic is naast dirigent van *Voor de Wind* ook dirigent bij het Zuid-Hollands Symfonieorkest, Symfonisch Blaasorkest Rotterdam, Harmonievereniging Excelsior De Lier en UNI Katwijk.

HAFEZ, DE GROTE PERZISCHE DICHTER UIT DE 14E EEUW IN ALLERLEI TOONAARDEN

Zondag 19 maart 2023, 15.00 uur

Entrée: € 8,00 p.p.; Leden en vrienden van de Hoeksteen € 6,00 (incl. koffie/thee)

Perzische wijsheden in beeld, woord en muziek door :

Amir Rezai -zanger

Borzoo Nabet -verteller

Siebrand Weitenberg - schilder

Julia Bronkhorst - declamatie

De Perzische dichter Hafez wordt gezien als de grootste Perzische dichter.

Hafez of **Hafiz** was een dichter en mysticus in de soefitraditie.

Hij werd geboren als de derde zoon van een zekere Baha-ud-Din in Shiraz. Zijn volledige naam luidde **Khwajeh Shams Al-din Muhammad Hafez-e Shiraz**

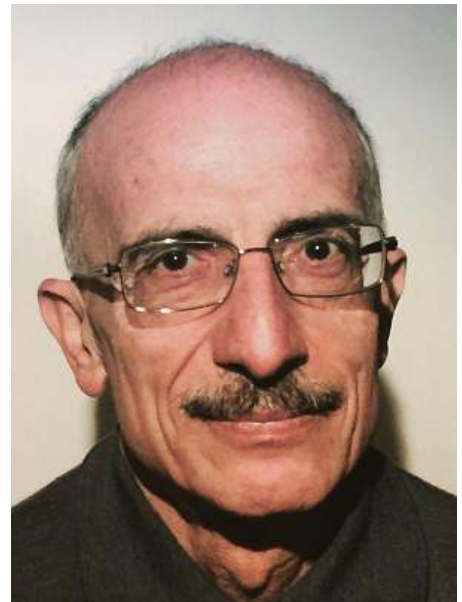
Hafiz is een Arabisch woord voor iemand die iets uit zijn hoofd kent, en werd door hem gebruikt als pseudoniem.

Zijn lyrische gedichten, de *Ghazals*, staan bekend om hun schoonheid van klank en vorm. De thematiek van liefde en wanhoop, het noodlot, mystiek en vroege soefistische thema's waar de Perzische poëzie al tijdenlang van doordrongen was geweest, kwamen tot volle bloei in zijn vernuftig geconstrueerde en emotioneel aansprekende gedichten.

De geprojecteerde schilderijen van Siebrand Weitenberg zijn gebaseerd op gedichten van Farid ud Din Attar (1145-1221), een andere grote Perzische dichter die invloed heeft gehad op Hafez.

Siebrand Weitenberg, schilder

Borzoo Nabet, verteller

Julia Bronkhorst, declamatie

Amir Rezai, zanger

LEES- EN GESPREKSKRINGEN

LEESKRING: SENECA IN DE PRAKTIJK

In deze kring gaan we aan de hand van het boekje *De weg naar wijsheid* van Seneca met elkaar in gesprek. We willen bekijken hoe we de adviezen uit de tekst daadwerkelijk kunnen toepassen in het dagelijkse leven. We worden in het leven geraakt door vele 'adagia', dat wil zeggen 'dingen die er niet toe doen' maar helaas toch je gemoedsrust verstoren. We willen proberen de innerlijke rust te verkrijgen in onze warrige tijden.

Seneca is een der bekendste der nieuwe-stoïcijnen, een filosofische stroming uit de Oudheid die in onze tijd weer in opkomst is. Hij werd geboren in het huidige Spanje en stond bekend als homo universalis met relaties in de politiek en ook als schrijver. Tussen 62-65 n. Chr. schreef hij de *Epistulae Morales* een voorbeeld van de Neo-Stoa. Een tekst in briefvorm die waarschijnlijk aan een denkbeeldige Lucilius gericht is. Op deze brieven is *De weg naar wijsheid* gebaseerd.

De deelnemers dienen zelf het boekje aan te schaffen; Seneca, *De weg naar wijsheid*, Boom Kleine klassieken 2020, Isbn 9789089536198

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Data: vier donderdagen 6 oktober, 3 november, 1 december, 5 januari

Tijd: 20.00-21.45 uur

Kosten: Voor leden geen, voor anderen € 10,00 voor de hele kring
Opgave bij K. Bezemer 071-5320438 of kbezemer@iroka.nl
voor 29 september 2022. Maximaal aantal deelnemers 14.

Katrijne Bezemer

MIDDAGKRING: WAT DOE IK HIER IN GODSNAAM?

Carel ter Linden schreef het boek met deze intrigerende titel. In deze kring lezen we met elkaar het boek en bespreken dat openhartig met elkaar. Dat woord ‘openhartig’ is hierbij wel van toepassing. Ter Linden schuwt het niet om heilige huisjes om te stoten. Wat blijft er over als je de Bijbel als indrukwekkende literatuur leest en de geloofswaarheden loslaat? Misschien ontdek je dan een nieuw geloof door de ballast weg te strepen? Misschien zie je dat je toch anders in het leven staat? Het boek geeft aanleiding tot reflectie en gesprek.

Carel ter Linden was legerpredikant en werkte diverse jaren bij de Kloosterkerk in Den Haag. Hij is auteur van diverse boeken en gedichtbundels.

De deelnemers dienen zelf het boek aan te schaffen: Carel ter Linden, *Wat doe ik hier in godsnaam?* Arbeiderspers, 2013, ISBN 9789029587129

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Data: vier dinsdagmiddagen 18 oktober, 15 november, 13 december en 17 januari

Tijd: 14.30 – 16.00 uur

Kosten: Voor leden geen, voor anderen € 10,00 voor de hele kring.

Opgave bij K. Bezemer 071-5320438, of kbezemer@iroka.nl voor 11 oktober

Maximaal aantal deelnemers 14.

Katrijne Bezemer

Carel ter Linden

GESPREKSKRING: BELLE VAN ZUYLEN

Belle van Zuylen was een invloedrijke vrouw met originele gedachten en een oorspronkelijke leefwijze. Al in haar eigen tijd was ze zeer beroemd en werd ze veel voor lezingen gevraagd. Maar na haar dood raakte ze wat in de vergetelheid. Ze komt nu voor in de canon van het selecte gezelschap van vrouwelijke filosofen. Bekend van haar is de zin: “Ik heb geen talent voor ondergeschiktheid”. Elke dogmatiek stond haar tegen, waar ze ook over schreef. Ze had contacten met bekende denkers uit haar tijd en wist naast haar aandacht voor maatschappij en filosofie ook ruimte te maken om te componeren. Op twee bijeenkomsten lezen we over Belle van Zuylen en enkele teksten van haar hand. Op de derde bijeenkomst bekijken we een film over haar leven.

Leiding: Katrijne Bezemer

Data: drie dinsdagavonden 28 maart, 25 april, 23 mei

Tijd: 20.00 - 21.45 uur

Kosten: Voor leden en vrienden geen, voor anderen € 12,50 voor drie bijeenkomsten.

Deelnemers ontvangen een syllabus. Hiervoor vragen we een bijdrage van € 3,50

Opgave uiterlijk voor 21 maart bij Katrijne Bezemer 071-5320438/ kbezemer@iroka.nl

Belle van Zuylen

DE KLASSIEKE LEESKRING (vh Griekse en Latijnse leeskringen)

Ook dit seizoen gaan we door met de lectuur van oud - Griekse en Latijnse teksten uit de Bijbel, of andere bron uit vroeg-christelijke of latere tijden. Omdat bij de tot nu gevolgde opzet - om de maand een Griekse en een (andere) Latijnse tekst lezen - de vorderingen met beide te langzaam waren maar we toch de kennismaking met beide niet wilde verliezen is besloten om het afwisselend karakter te behouden, echter met langere perioden, afhankelijk van aard en diepgang van elk.

Als overgang wordt nu eerst het laatste hoofdstuk gelezen van de Latijnse versie van het apocriefe bijbelboek Judith, dat door de recente onderbrekingen nog wacht. Hoewel niet in de eigenlijke bijbel opgenomen geniet dit, waarschijnlijk niet-historische- verhaal grote bekendheid door de vele schilderijen die gewijd zijn aan de manier waarop Judith de bezetter van haar volk Holofernes onschadelijk maakt.

Daarna wordt de Griekse draad weer opgepakt met het apocriefe maar meer historische Bijbelboek "1 Makkabeeën". Het beschrijft de strijd van een familie in ca 200 v. Chr. tegen het opkomende Hellenisme. Het geschrift zelf dateert uit 100 v. Chr.

Vaak wordt aan het begin van de bijeenkomsten kort een Griekse resp. Latijnse zegswijze of inscriptie besproken waarvan vaak de betekenis lastig te doorgronden is, met de meestal interessante historische of literaire achtergrond daarvan.

Deelnemers zijn vrij in de mate van voorbereiding, waardoor de bijeenkomsten in een ongedwongen sfeer plaats vinden. Volledige beheersing van Grieks of Latijn is niet nodig om met genoeg aan deze kringen deel te nemen,

De Griekse kring bestaat dit jaar 20 jaar; bericht over een gepaste viering van dit 4de lustrum is in voorbereiding.

Nieuwe deelnemers van binnen of buiten de vereniging zijn welkom; van niet-leden of -vrienden van de VVG wordt een vrije algemene bijdrage gevraagd (voor bankrekening zie colofon). Kosten van tekstkopieën e.d. worden per bijeenkomst verrekend.

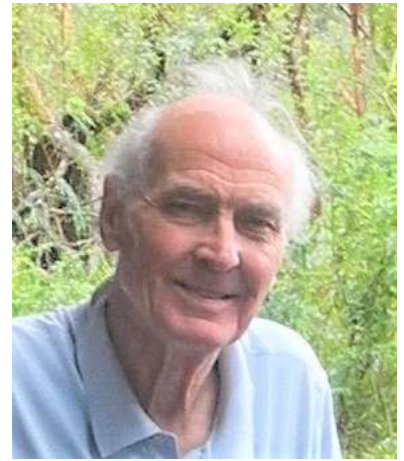
De bijeenkomsten vinden als regel plaats op de eerste dinsdagmiddag. Aanvang 14.00 uur, roulerend bij de leden in Voorburg of omliggende gemeenten.

Data (wijzigingen voorbehouden)

6 sept., 4 okt., 1 nov.

3 jan., 7 febr., 7 maart, 4 april, 2 mei, 6 juni

Inl.: Ton Spruijt, tel. 070 347 28 07,
e-mail: agspruijt@gmail.com en gbestevaar@gmail.com (graag beide adressen gebruiken)

Ton Spruijt

EN VERDER

ADVENTBIJEENKOMST

Op zondag 11 december, aanvang 14.30 uur is de gezamenlijke Advent-bijeenkomst VVG en de Remonstranten uit de wijken Leidschendam-Voorburg, Marlot, Mariahoeve en Bezuidenhout gepland. Verdere informatie hierover vindt u t.z.t.

NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Zondag 8 januari, 10.30 uur

Na de nieuwjaarstoespraak van Wim Toes luisteren we naar een optreden van Wicher Kraan, piano en het Homus ensemble. Daarbij kunnen we genieten van koffie of thee. En met een drankje, vergezeld van een hapje, zullen we klinken op het nieuwe jaar dat voor ons ligt. Iedereen is welkom.

Homus ensemble

Wicher Kraan, piano

Wim Toes

FILMMIDDAG met maaltijd

Dit seizoen hebben we speciaal aandacht voor het op een nieuwe manier kijken naar de aarde en de natuur. Als onderdeel daarvan is er de lezing *Leven wat leven wil* op 5 februari en de film *The Gods must be crazy* op 21 februari.

De film de *The Gods must be crazy* vertelt wat er gebeurt als een colaflesje binnen een stam van bosjesmannen in de Kalahari terecht komt. Een groep die niet alleen geen privébezit gewend is maar ook zo'n vreemd ding nog nooit heeft gezien. Het colaflesje geeft reden tot ruzie en ze besluiten dat het verbannen moet worden uit hun leefomgeving.

Binnen deze kring mensen wordt ook anders gedacht over de leefomgeving, de bomen, planten en dieren. Is dat misschien iets wat ons aan het denken kan zetten?

Datum: dinsdag 21 februari

Tijd: 15.00 uur-18.00 uur

Opgave is noodzakelijk, voor 16 februari bij Katrijne Bezemer: 071-5320438/kbezemer@iroka.nl

EXCURSIE

Dit jaar is een excursie gepland op **donderdag 11 mei** naar Het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen te Rotterdam, met een lunch vooraf. Verdere informatie volgt t.z.t. in *Stemmen*.

Depot Boijmans Van Beuningen is het eerste publiek toegankelijk kunstdepot ter wereld. Het depot staat naast Museum Boijmans Van Beuningen in Museumpark te Rotterdam. Bezoekers zien het resultaat van 173 jaar verzamelen. Meer dan 151.000 verzamelde kunstwerken staan opgeslagen bij elkaar, gerangschikt en gestructureerd in veertien depotruimten met vijf klimaten. Het gebouw heeft een (letterlijk) schitterend exterieur. Op de zesde verdieping, op het dak, is een mooi panorama van de stad te bewonderen.

De dynamiek van het depot is een andere dan die van het museum: hier worden namelijk geen tentoonstellingen gemaakt, maar kan het publiek -zelfstandig of met een gids- grasduinen tussen 151.000 kunstobjecten. Het publiek kan ook meekijken met herkomstonderzoek, conservering en restauratie.

Het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen

THEEMIDDAG

De jaarlijkse thememiddag gepland voor Hoeksteenleden en -vrienden zal dit jaar zijn op **donderdag 17 augustus**, aanvang 14.30 uur. Verdere informatie volgt t.z.t. in *Stemmen*

DE BEZOEKSGROEP

Het pastoraat binnen De Hoeksteen wordt verzorgd door ds. Katrijne Bezemer. Zij wordt daarin bijgestaan door een aantal vrijwilligers die de taak op zich genomen hebben om contact met de leden van onze vereniging te onderhouden.

Het werk van de contactgroep wordt gecoördineerd door mw. Geerke Spruijt.

Wanneer u een bezoekje van een lid van deze bezoesgroep op prijs stelt, i.v.m. ziekte of gewoon voor de gezelligheid, dan kunt u haar bellen, tel. 070-3472807.

De andere leden van de contactgroep zijn mw. Gerty Hornman, mw. Willemien de Kiefte en mw. Henny van Wingerden.

Het is overigens niet de bedoeling dat deze bezoeken in de plaats komen van de meer pastoraal gerichte contacten die ds. Bezemer met onze leden pleegt te hebben

De bezoesgroep

HET HOEKSTEENKOOR

Het Hoeksteenkoor bestaat al sinds 1934. Het koor verleent als regel medewerking aan de kerkdiensten en treedt ook op bij bijzondere gelegenheden. Sinds 2012 is Frits Muusse dirigent. De repetities zijn elke woensdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur in het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen, Rozenboomlaan 119, Voorburg.

Frits Muusse is naast dirigent van het Hoeksteenkoor ook violist in het Huygenskwartet en hij zingt in het Homus kwartet. Hij heeft al op jonge leeftijd gekozen voor de viool. Heel veel later, in de GGZ -instelling waar hij op dat moment werkzaam was, richtte hij een personeelskoor op waarvan hij tot aan zijn pensioen dirigent was. Om zangers beter te kunnen coachen nam hij zangles bij Julia Bronkhorst. Tijdens de repetities in De Hoeksteen wordt intensief gewerkt in een ontspannen sfeer, waarbij altijd de vreugde van het zingen voorop staat. Het koor heeft openstaande plaatsen voor sopranen, alten, tenoren en bassen.

Wanneer U het leuk vindt om te zingen, aarzel dan niet, u bent welkom om eens vrijblijvend op een repetitie mee te doen. Wilt U verdere informatie, neem dan contact op met Wim Toes, tel. 070-2117712 of 0652261467 of wim_toes@hotmail.com.

Er is **geen drempel, wel gezelligheid, dus gewoon doen !!**

dirigent Frits Muusse

PROGRAMMA IN SASSENHEIM

PARKDIENST IN PARK RUSTHOFF

(ingang Hoofdstraat of J.P. Gouverneurlaan, Sassenheim)

Zondag 18 september, 10.00 uur

De Parkdienst wordt voor de achttiende keer gehouden en is een initiatief van de Raad van Kerken in Sassenheim in samenwerking met de Oranjevereniging. Het is het begin van het kerkelijk seizoen en het begin van de feestweek.

De parkdienst is een oecumenische dienst. Samen met de plaatselijke pastor/geestelijke verzorger bij Marente Hans van Wijk zal drs. Jaap Smit, Commissaris van de Koning Zuid-Holland, de dienst leiden. Jaap Smit (1957) is sinds 1 januari 2014 Commissaris van de Koning in Zuid-Holland.

Het thema voor de Parkdienst van dit jaar is 'Vrijheid, Ruimte met een opdracht'

De muzikale omlijsting wordt verzorgd door Koor Manna uit de Sint Victorkerk in Noordwijkerhout o.l.v. Irene Blomsma-van Daal.

De dienst wordt live gestreamd en gefilmd.

Katrijne Bezemer

LEZING: HET VERBORGEN LEVEN VAN BOMEN

Nieuwe visies op de natuur en de leefomgeving zijn in onze tijd van groot belang.

In de lezing gaan we in op het bijzondere boek van Peter Wohlleben over bomen. Wohlleben was bosbouwer en ontdekte tijdens zijn werk veel nieuws over bomen. Hoe ze met elkaar communiceren en bij elkaar betrokken zijn. Hij schreef daar diverse boeken over waarvan het eerste 'Het verborgen leven van bomen' heet. Bomen zijn geen '-dingen' maar levende wezens die zich bewust zijn van elkaar en ons. In de grond zijn stelsels van schimmels en voedingsbanen waarmee bomen contact met elkaar houden. Wohlleben laat de bomen tot ons spreken.

Leiding: ds. Katrijne Bezemer en Wim Toes

Datum: donderdag 27 oktober

Tijd: 20.00-21.45 uur

Plaats: Julianakerk, Julianalaan 6, Sassenheim

Opgave vooraf is niet nodig

Wim Toes

POËZIE VOOR ONDERWEG

We lezen op de bijeenkomst gezamenlijk vrolijke, raadselachtige en diepzinnige gedichten en bespreken die met elkaar. Gedichten hebben geregeld dubbele betekenissen en bovendien leest of hoort ieder wat anders in een gedicht. Daarom leiden ze makkelijk naar een gesprek en het delen van verhalen. De gedichten worden afgewisseld met bijpassende muziek op CD.

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Datum: woensdag 8 maart

Tijd: 20.00 – 21.45 uur.

Plaats: Aula, kosterij Vliem, Jacoba van Beierenlaan 4, Sassenheim

Vrije toegang

VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

COLOFON

Voorganger

Ds. Katrijne Bezemer
Floris Versterlaan 23
2343 RV Oegstgeest
Tel.: 071 53 20 438
kbezemer@iroka.nl

Bestuur

Voorzitter
Mw. Mr. Drs. F.J.R de Boer
Tel.: 070 386 95 04
Fjr.deboer@hetnet.nl

Vicevoorzitter
W. Toes
Tel.: 06 522 61 467
wim_toes@hotmail.com

Secretaris
W. H. Kraan
Tel.: 070 386 9 5 41
secretariswhkraan@gmail.com

Penningmeester/zaalverhuur
Contactpersoon
Sassenheim/Lisse e.o.
Mw. G. Vallenduuk-Visser
Tel.: 0252 213 998
penningmeesterhoeksteen@gmail.com
ivallenduuk@gmail.com

Algemeen bestuurslid

Mw. A.A.P.M. Brandt
Tel.: 06 826 68 483
aapmbrandt@live.nl

Website vereniging:

www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl

Bankrekening

NL 93 INGB 0000 137735
t.n.v. Vereniging van Vrijzinnig
Godsdienstigen te Voorburg

Port Betaald
Port Payé
Payé Bas

www.ediitoo.nl

Indien onbestelbaar: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg